Svatá Anna Na Vršíčku (1660 – 2010)

A už je to zase tady! Bude pou•! Svatá Anna chladna zrána. Doufejme, že letos , by• třeba bude chladno, nebude alespoň pršet. Koncerty a stánky a nové šaty a turisté a domácí… všichni se budou procházet po náměstích a u řeky. Kolotoče se roztočí, horské i jiné dráhy se rozjedou.:. písničky, břinkačky, řeči… rámus, jaký má o moderní pouti být A přece někde bude snad přece jen trochu ticho. A to v kostele zasvěceném oné slavné ochránkyni rodin, matky samotné Panny Marie - v kostele Svaté Anny Na Vršíčku. Jeho krásná gotická okna budou hledět do kraje, nádhernou pozdně gotickou sklípkovou klenbu ocení leda znalci a fandové stavebních skvostů, kteří se dostanou dovnitř kostela. Kdysi, snad už koncem 15. století, tu stávala dřevěná kaple a lidé navštěvovali studánku, jejíž voda měla zázračný účinek na bolavé oči a také dodávala síly znavenému tělu. Studánka ani kaple už tu nejsou. Pozdně gotický kostelík Svaté Anny na štěstí dál hlásá krásu a posvátnost prastarého kultovního místa. Zůstala zachována i pozdně gotická socha úsměvné a dobrotivé svaté Anny s Pannou Marií na pravém a Ježíškem na levém koleně. V Kostele Svaté Anny Na Vršíčku ji však už nenajdete.

A „kulatá svatoannenská výročí"? To první s"5" se týká úmrtí Jiřího z Ronšperka. Zemřel těsně před rokem (nebo snad v roce) 1515. Kostel Svaté Anny, na jehož budování se významně podílel byl pak vysvěcen a ještě v duchu pozdní gotiky zařízen v roce 1516. Další významná „anennská výročí" už se týkají rodu Trauttmansdorffů. To už umění i životní styl ovládlo slavné baroko. Baroko se podepsalo převevším na interiéru kostela: asi v roce 1660 byl pořízen nový oltář, na kterém byla umístěna zázračná soška, v roce 1740 se zde objevil oltář ochránce proti moru – svatého Rocha a v roce 1760 pak na levé straně postranní oltář Panny Marie. Doba baroka – u nás od poloviny 17. do konce 18. století byla sice velice krutá k poddaným (tzv. II. nevolnictví), ale přála katolické víře a nádherné náboženské slavnosti a výzdoba kostelů pomáhala i těžce pracujícím sedlákům a všem robotou sužovaným snášet pozemské útrapy. Bohužel barokní sláva nedožila 2. poloviny 20. století. S vaničkou (prý zpátečnické náboženství) se vylilo i dítě – krása umění, úcta k myšlení a cítění předchozích generací..., a tak brzy po roce 1945 a hlavně po roce 1948 došlo k devastaci celého anenneského areálu. Naděje přinesl rok 1990. Ale jak to se Svatou Annou vypadá v roce 2010-, tedy po dvaceti letech nadějí? Stavba přežívá, krásné a tajuplné místo zůstává. Bohužel smýšlení společnosti se nezměnilo. A tak i přes občasné záchranné zásahy Svatá Anna Na Vršíčku včetně slavné empírové hrobky z let 1839 – 1842 dříme svůj sen, Stejně jako trosky křížové cesty a starých lip. Naposledy se pokusili vzbudit zájem o křížovou cestu studenti jedné z podnikatelských tříd tehdejší SZeŠ, a to ve svých seminárních pracích z dějepisu. Hlavní však a velmi zajímavou publikací o této lokalitě zůstává knížka Václava Kuneše Kostel Svaté Anny Na Vršíčku 1507 – 2007. Lze jen doufat, že časem nezůstane jen u teorie a u občasných kulturních akcí, ale že si této památky začnou vážit jak starší, ale hlavně i mladí obyvatelé Horšovského Týna. K tomu by mohli přispět jako učitelé, tak i žáci všech zdejších škol.

Pamě• domů – krátké, ale významné výročí (2005 – 2010)

Město Horšovský Týn vydalo v roce 2005 zajímavou regionální publikaci nazvanou PAMĚ• DOMŮ s podtitulem Stavební vývoj významných domů v Horšovském Týně a osudy jejich obyvatel. Autory jsou Stanislav Gryc, Václav Kuneš a Luděk Thomayer. Knížka si nehraje na vědecké dílo, ale je velmi záslužným činem, a to vzhledem k historii, tak i k současnosti. Napomáhá k pochopení dějinných souvislostí a zároveň vychází i z toho, že pokud má člověk někde domov, a dnes už vlastně žijí v H. Týně nejméně dvě nové generace, měl by o něm i něco vědět. Lze předpokládat, že knížku jistě využívají mimo jiné i učitelé dějepisu či jiných humanitních předmětů, aby tak přiblížili svým žáků i dějiny místa, kde se nacházejí. A už proto by se nemělo ani po pěti letech na tuto publikaci zapomenout.

Marie Špačková

Jak jsem urazil Komunistickou stranu Československa Vzpomínka na dobu, kdy u nás vládli stalinisté (10. pokračování)

V kanceláři sekretariátu okresního výboru Československého svazu požární ochrany v Domažlicích jsem pracoval s předsedou OVČSPO soudruhem Škopkem a technikem OVČSPO soudruhem Josefem Skalou z Horšovského Týna. Brzy po mém nástupu provedl předseda revizní komise s. Brousek z Horšovského Týna kontrolu všech cenin a prodejných věcí, které jsem převzal. Zjistil drobné nesrovnalosti v poštovních známkách a doporučil mi, abych všechny ceniny a prodejné věci zavíral do svého psacího stolu. Později jsem zjistil, že se někdo pokoušel nožem otevřít můj stůl. Potom se mi ztratilo razítko a po dlouhém hledání jsem je našel za skříní.Na schůzi požárníků při mém příchodu někdo vykřikl: „Lidé, kteří nikdy požárníky nebyli, tu teď hledají koryta!" Vyplácel jsem cestovné a jiné pohledávky. Velitel Okresní inspekce požární ochrany s. nadporučík Hanus se domníval, že jsem jej ošidil.Vyžádal si klid a veřejně si peníze přepočítal.Bylo to v pořádku a požárníci, kteří se těšili, že budu odhalen jako zloděj, byli zklamáni!

Schůze se konala v Domažlicích v Sokolském domě.

Když jsem vedoucímu zaplatil účet za pohoštění, dal mi hrst kovových mincí.Řekl jsem mu, že to nechci, aby si to vzal zpátky. Byl překvapen a řekl mi, že je to obvyklé.

Před Vánocemi jse m hledal dárek a zalíbila se mi sada nářadí pro děti. V kanceláři jsem byl překvapen, když si tuto sadu prohlížel i s. Škopek a ukazoval nám jak je pěkná. Potom ji položil na skříň a nechal ji tam až do Vánoc. Mohla to být nástraha na mne.

Na procházkách jsem si všiml, že mě stále sleduje Jiří Ranftler. Za druhé světové války sloužil v německé armádě, protože jeho otec byl Němec. Po válce byl odsunut a žil v Německé spolkové republice (NSR). Později se vrátil do Domažlic a byl zatčen za špionáž pro NSR. Trest odnětí svobody si odpykával v nápravném pracovním táboře pravděpodobně v Jáchymově. Pak se zase vrátil do Domažlic a jezdil se sanitkou. Jeho nadřízeným v nemocnici byl dispečer s. Jan Soukup, který byl velitelem požárního sboru v Domažlicích. Ranftler bydlel na Dolejším předměstí v tvz. Zámečku, který stál blízko bývalé Kaubovy továrny na zemědělské stroje. Lákal mě, abych s ním šel na mejdan a tvrdil, že tam jsou ženské. Řekl jsem mu, že nemám o ně zájem. Chvilku na mne ještě naléhal a pak odešel do města. Sledoval jsem jej až do Sokolského domu, kde jsem jej spatřil se s. Škopkem, který jako pomocník veřejné bezpečnosti prováděl kontroly na tanečních zábavách.

Na zastávce v Domažlicích se přede mnou schovával předseda sociální komise ONV soudruh Bednář a potom někam telefonoval. Jel jsem na Pilu a odtud jsem šel přes les na Babylon. V lese se náhle přede mnou objevila dívka. Když jsem jí předešel, obrátila se a šla opačným směrem. V té době jsem zažil nespočet pomluv, intrik a nástrah. S. Bednář prý dříve pracoval u Státní bezpečnosti a pravděpodobně požádal STB, aby proti mně něco konkrétního našla.

Po skončení mateřské dovolené s. Boudová se do zaměstnání nevrátila. Na sekretariátu OVČSPO jsem chtěl zůstat až do té doby, dokud mi školský odbor nedá zaměstnání, ve kterém bych mohl využít své vysokoškolské vzdělání na příklad v muzeu. Ale moji spolupracovníci mi ztrpčovali život. Chtěli, abych své místo sám opustil. Při účetní uzávěrce mi nedovolili vypnout rozhlas po drátě, který mě při počítání rušil, bránili mi ve vyvětrání zakouřené kanceláře a tvrdili, že je jim zima (bylo to v červenci). Nakonec předsednictvo OVČSPO na návrh s. Škopka mi oznámilo, že můj výpomocný pracovní poměr skončí 31. srpna 1964. Tvrdili, že je nezbytné přijmout jinou ženu, členku Československého svazu požární ochrany, která by kromě své pracovní náplně se starala o masově výchovnou práci mezi ženami. V poslední době prý poklesla aktivita žen, kterou bude nutno co nejdříve obnovit, jak stanovil II. sjezd ČSPO.

Potom přišla předsedkyně rady žen Jarmila Komendová a doporučila svobodnou matku s malým dítětem. Tvrdila, že je to hodná holka, která má smůlu. Pak onemocněl s. Škopek a sekretariát ovládla požárnice, dělala si tam co chtěla, především vyzdvihovala peníze. S. Skala, který ji měl kontrolovat, jí všechno podepsal. Požárnice flámovala s vojáky základní služby a všechno za ně platila. Peníze z účtu rychle mizely a požárnice skončila ve vězení.

Pokračování příště

Stanislav Gryc